

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Moniky Javorové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci žalobce **R. P.**, v řízení zastoupeného JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou se sídlem Litoměřice, Sovova 5, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje** se sídlem Ostrava, 28. října 117, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.3.2013 č.j. MSK 34606/2013, vě věci pořádkové pokuty,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 29.1.2013 č.j. MSK 34606/2013 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 8.228,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Ireny Wenzlové, advokátky se sídlem Litoměřice, Sovova 5.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 21.3.2013 č.j. MSK 34606/2013 žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 29.1.2013

č.j. SMO/034817/13/OSČ/Kov, jímž byla žalobci uložena pořádková pokuta ve výši 1.000,- Kč, protože se nedostavil k podání vysvětlení u správního orgánu I. stupně dne 25.1.2013. Náležitou výzvu přitom žalobce osobně převzal do vlastních rukou dne 10.1.2013 v dostatečném časovém předstihu.

Žalobce v podané žalobě znespornil, že byl správním orgánem I. stupně vyzván dopisem ze dne 7.1.2013, doručeným dne 10.1.2013, aby se dne 25.1.2013 dostavil k podání vysvětlení ve věci prověření došlého oznámení o přestupku dle ust. § 125c odst. 1, písm. f), bod 4. Žalobce se k podání vysvětlení nedostavil, z osobní účasti k podání vysvětlení se neomluvil ani správnímu orgánu nezaslal žádné vyjádření. Podáním vysvětlení by vystavil sebe riziku postihu za přestupek, neboť si byl vědom toho, že v uvedené době řídil vozidlo on a v případě jeho osobní účasti u podání vysvětlení by správní orgán mohl konfrontací fotografie ze záznamového zařízení, kterým byl přestupek zjištěn, a jeho obličeje, tuto skutečnost, vedoucí k následnému obvinění osoby žalobce ze spáchání dopravního přestupku, zjistit. Podle textu výzvy se žalobce naprosto důvodně domníval, že byl jedinou podezřelou osobou a tedy, že jeho osobní účastí u správního orgánu a podáním vysvětlení by došlo k jeho obvinění. Žalobce je také toho názoru, že na jeho věc dopadá nálezný Ústavního soudu České republiky ze dne 18.2.2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08, nalus.usoud.cz, když podle tohoto nálezu je pokutování účastníka, který se bez omluvy nedostavil, porušením jeho základních práv garantovaných čl. 11 odst. 1 a čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Žalovaný v písemném vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobní námitky považuje za absurdní o to více, že žalobce se dodatečně dostavil ke správnímu orgánu, k přestupku se doznal a souhlasil s jeho projednáním v blokovém řízení. Žalovaný trval na tom, že právo neobvinít z přestupku sebe či osobu blízkou, resp. z tohoto důvodu odepřít podání vysvětlení, nezahrnuje právo se na výzvu k podání vysvětlení nedostavit. Citovaný nálezný Ústavního soudu ČR podle žalovaného na danou věc nelze aplikovat, neboť v případě, o kterém tento ústavní nálezný pojednává, existovala jediná osoba podezřelá ze spáchání přestupku a tato jediná podezřelá osoba byla vyzývána k podání vysvětlení, ačkoliv správní orgán měl dostatek podkladů k tomu, aby mohl zahájit řízení o přestupku proti této osobě. V nyní projednávané věci však správní orgán znal pouze totožnost provozovatele vozidla, a proto žalobce vyzval k podání vysvětlení, aby zjistil, kdo v dané době byl řidičem vozidla. Podle žalovaného proto nelze dovozovat, že správní orgán znal totožnost řidiče, neboť je běžné, že řidičem vozidla nemusí být vždy jeho provozovatel. Pokud žalobce namítal, že vycházel z textu výzvy k podání vysvětlení, pak je žalovaný toho názoru, že z výzvy nevyplývá, že osobu, kterou správní orgán vyzval k podání vysvětlení, považuje za podezřelou z přestupku. Popis skutku je ve výzvě uveden proto, aby bylo zřejmé, k čemu je podání vysvětlení požadováno, avšak tento popis neobsahuje označení žádné konkrétní osoby a ani z kontextu výzvy nelze dovodit, že by touto osobou podezřelou z přestupku byl žalobce.

Krajský soud tedy přezkoumal napadené rozhodnutí v rámci uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu

správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že dne 2.1.2013 vyhotovila Městská policie Ostrava oznámení k zahájení řízení ve věci přestupku adresované správnímu orgánu I. stupně, v němž je uvedeno jméno žalobce, který se měl dopustit přestupku tím, že jako řidič motorového vozidla tovární značky VW, RZ X dne 24.11.2012 v 4.34 hod. na křižovatce ulic Českobratrská a Sokolská třída v Ostravě, Moravské Ostravě (od Bazal směr Fifejdy) překročil uvedeným vozidlem max. povolenou rychlost v obci. V místě, kde je povolená max. rychlost 50 km/hod. mu byl silničním rychloměrem UnicamSPEED naměřena rychlost 68 km/hod. a po odečtení tolerance 65 km/hod. K oznámení byl připojen ověřovací list Českého metrologického institutu měřidla UnicamSPEED s datem platnosti ověření rychloměru do 10.10.2013. Bylo rovněž připojeno osvědčení o proškolení zvládání tohoto rychloměru pro příslušnou osobu. Dne 7.1.2013 vydal správní orgán I. stupně výzvu adresovanou žalobci, aby se dne 25.1.2013 (pátek) v 8.00 hod. dostavil za účelem podání nezbytného vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku spočívající v tom, že *„dne 24.11.2012 v 4.34 hod., jako řidič osobního motorového vozidla tovární značky VW, RZ X, v Moravské Ostravě na křižovatce ulic Českobratrská a Sokolská třída (od Bazal směr Fifejdy) překročil s uvedeným vozidlem max. povolenou rychlost v obci. V místě, kde je zákonem obecně stanovena rychlost nejvýše 50 km/hod. byla naměřena silničním rychloměrem UnicamSPEED (CAM 12002121), vozidlu okamžitá rychlost 68 km/hod., kdy po odečtení přípustné odchylky přesnosti měřícího zařízení o 3 km/hod. jel rychlostí nejméně 65 km/hod., čímž byla překročena nejvyšší povolená rychlost v obci nejméně o 15 km/hod.“* Podle doručky žalobce tuto výzvu převzal dne 10.1.2013. Dne 29.1.2013 vydal Magistrát města Ostravy, odbor dopravy správních činností rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty žalobci ve výši 1.000,- Kč s odůvodněním, že žalobce byl vyzván, aby se dostavil k podání nezbytného vysvětlení dle ust. § 60 odst. 1 zákona o přestupcích na Magistrát města Ostravy, odboru dopravně správních činností dne 25.1.2013 v 8.00 hod. Jednalo se o prověření došlého oznámení o přestupku, který měl být spáchán tím, že dne 24.11.2012 v 4.34 hod. jako řidič osobního motorového vozidla tovární značky VW, RZ X překročil výše popsáním způsobem max. povolenou rychlost.

V projednávané věci tedy nebylo mezi účastníky sporné to, že správní orgán I. stupně vyzval žalobce dopisem ze dne 7.1.2013, aby se k němu dostavil k podání vysvětlení ve věci prověření došlého oznámení o přestupku. Je nesporné, že žalobce tuto výzvu dne 10.1.2013 osobně převzal a že se k podání vysvětlení nedostavil, z osobní neúčasti se správnímu orgánu neomluvil ani nezaslal žádné vyjádření. V žalobě tvrdil, že tak neučinil proto, aby se nevystavil riziku postihu za přestupek, neboť v případě osobní účasti u podání vysvětlení by správní orgán mohl provést konfrontaci fotografie ze záznamového zařízení, kterým byl přestupek zjištěn a jeho obličeje, což by vedlo k následnému obvinění žalobce ze spáchání předmětného dopravního přestupku. Žalobce v této souvislosti poukázal na nálezy Ústavního soudu České republiky I. ÚS 1849/08 ze dne 18.2.2010. Tento nálezy se mimo jiné dovolává dřívější judikatury Ústavního soudu zdůrazňující zásadu, že správní řízení nemůže být v demokratickém právním státě ovládanou zásadou součinností správních orgánů s účastníky řízení, neboť žádnou spolupráci v obecném smyslu tohoto slova nelze vynucovat ukládáním sankcí. Svobodný jednotlivec, jako součást občanské společnosti, nemůže být v právním státě partnerem správnímu orgánu vykonávající

vrchnostenská oprávnění. Má naopak povinnost se takovým opatřením podrobit, jsou-li vykonávána řádně, tj. nejde-li o exces. Tak také nelze pokutovat osobu, která odmítne podat správnímu orgánu vysvětlení v případě, kdy je zřejmé, že by jí, byť jen teoreticky, mohla přispět ke svému postihu z přestupku. Citovaný ústavní nález zdůrazňuje, že je vždy třeba využít procesních institutů a zvažovat z pohledu proporcionality zásahu do základních práv obviněného. Uložení pořádkového opatření (pořádkové pokuty) jen z důvodu nedostavení se k podání vysvětlení, tj. k podání informací je z oblasti správního trestání vyloučeno, neboť je zapotřebí přísně respektovat princip zákazu sebeobviňování či sebeusvědčování, který plyne z interpretace čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Krajský soud souhlasí s námitkou žalovaného, že v případě poukazovaného nálezu Ústavního soudu se jednalo o jedinou podezřelou osobu ze spáchání přestupku a tato osoba byla vyzvána k podání vysvětlení, ačkoliv správní orgán měl dostatek podkladů, aby mohl zahájit řízení o přestupku právě proti této osobě, a že v nyní projednávané věci však správní orgán neznal osobu, proti které by mohl zahájit řízení o přestupku a že znal pouze totožnost provozovatele vozidla, jehož řidič měl přestupek spáchat.

Podle žalovaného byl žalobce vyzván k podání vysvětlení, aby bylo zjištěno, kdo byl v dané době řidičem daného vozidla. Žalovaný také v této souvislosti připustil, že oznámení přestupku sepsané Městskou policií Ostrava je poněkud zavádějící, neboť jako podezřelý z přestupku je označen v tomto oznámení přímo žalobce. S uvedeným názorem krajský soud nemůže souhlasit. Krajský soud především poznamenává, že samotnou výzvu správního orgánu I. stupně ze dne 7.1.2013 považuje za nesrozumitelnou právě v tom směru, za jakým účelem byl vlastně žalobce ke správnímu orgánu I. stupně předvoláván, když se v něm doslovně uvádí: *„a to za účelem podání nezbytného vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku spočívajícího v tom, že dne 24.11.2012 v 4.34 hod., jako řidič (...) překročil s uvedeným vozidlem max. povolenou rychlost v obci“*. Z takového uvedení účelu předvolání žalobce v této výzvě se krajský soud shoduje s žalobní námitkou, že se žalobce naprosto legitimně domníval, že je minimálně jedinou podezřelou osobou a tedy, že jeho osobní účastí u správního orgánu a podáním vysvětlení by mohlo dojít k jeho obvinění z přestupku. Z této formulace nelze ani přisvědčit tvrzení žalovaného, že by popis skutku uvedený ve výzvě nesměřoval vůči žalobci, ale vůči neznámému řidiči, který překročil s uvedeným vozidlem max. povolenou rychlost v obci, neboť o „neznámém řidiči“ v předmětné výzvě není ani zmínka.

Závěrem krajský soud poznamenává, že výše uvedený nález Ústavního soudu by se na žalobce nepochybně vztahoval i v případě, kdy by výzva žalovaného k podání objasnění vůči němu směřovala jako vůči provozovateli vozidla ve smyslu ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném od 19.1.2013, tedy jako vůči osobě, která by mohla být odpovědná za správní delikt spočívající v tom, že umožnila řízení motorového vozidla osobě, která nedodržela dopravní předpisy.

Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušil a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. mu

věc vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud přitom rozhodl v této věci bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.

Žalobce byl v řízení procesně úspěšný, proto mu vznikl vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení ve výši 11.228,- Kč představující soudní poplatek 3.000,- Kč a náklady právního zastoupení žalobce advokátem v rozsahu dvou úkonů právní pomoci po 3.100,- Kč a dvou režijních paušálů po 300,- Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4, písm. d) a § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění. S připočtením daně z přidané hodnoty (1.428,- Kč) činí náklady právního zastoupení žalobce advokátem 8.228,- Kč.

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11.228,- Kč, a to dle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o.s.ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 24. září 2015

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu